

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 1b

Tema: Renässansen: Italienska stadsstater

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden till exempel varför tidsbegreppet vikingatid infördes i Sverige under 1800-talets slut eller jämförelser med tidsindelningar i någon utomeuropeisk kultur. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välbefinnande, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord, konflikter och ökat resursutnyttjande. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet använda historiska begrepp för att formulera, utreda, förklara och dra slutsatser om historiska frågeställningar utifrån olika perspektiv. Eleven kan med säkerhet söka, granska och tolka källmaterial för att besvara frågor om historiska skeenden samt göra välgrundade och nyanserade reflektioner över materialets relevans. I värderingen utgår eleven från källkritiska metoder och värderar med nyanserade omdömen olika tolkningsmöjligheter av källmaterialet.

[Gy11, Historia 1b]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till renässansen (10 min)

- Presentera renässansen som en kulturell och historisk period.
- Diskutera vad som kännetecknar renässansen.
- Fråga eleverna om deras tidigare kunskaper kring perioden.
- Ge en översikt över italienska stadsstater.

2. Gruppearbete om italienska stadsstater (25 min)

- Dela in eleverna i grupper och tilldela varje grupp en italiensk stadsstat.
- Be grupperna forska och förbereda en kort presentation om sin stadsstat.
- Grupperna ska fokusera på politik, kultur och ekonomi i sin stadsstat.
- Ge dem tid att diskutera och skapa en kort presentation.

3. Presentationer av grupperna (10 min)

- Låt varje grupp presentera sin stadsstat.
- Fråga klassen efter varje presentation för att uppmuntra diskussion.
- Sammanfatta de viktigaste lärdomarna från presentationerna.

4. Reflektion över renässansen (5 min)

- Be eleverna reflektera över hur renässansen påverkar vårt samhälle idag.
- Diskutera vad de lärt sig av dagens lektion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Renässansen:** En kulturell epok som innebar en återuppvaknande av intresset för antikens kultur och vetenskap.
- **Italienska stadsstater:** Världens födelseplats för renässansens konst och arkitektur.
- **Maktbalans:** Hur olika stadsstater konkurrerade om makt och rikedom under renässansen.
- **Konst och litteratur:** Betydande verk och konstnärer som Leonardo da Vinci och Michelangelo.
- **Politik och ekonomi:** Påverkande faktorer för utvecklingen av dessa stadsstater.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Renässans	En period av återfödelse inom konst och litteratur, inspirerad av antiken.	Från fransk renaitre, som betyder "återfödas".
Stadsstat	En självständig stad som fungerar som en oberoende stat.	Från latin status, som betyder "tillstånd" eller "status".

Humanism En intellektuell rörelse som fokuserade på mänskliga värden och studiet av klassisk litteratur.

Från latin humanus, vilket betyder "mänsklig".

Diskussionsfrågor

- A. Hur skulle världen se ut idag om renässansen aldrig hade inträffat? Vilka förändringar anser du vore betydelsefulla?
- B. Vilken betydelse har konst och kultur för samhällets utveckling? Kan vi se paralleller mellan renässansen och dagens samhälle?
- C. Hur påverkar maktkamp mellan olika stadsstater dagens internationella relationer? Finns det likheter med nutidens politik?

Aktivitet

Eleverna ska genomföra en reflektionsövning där de författar ett brev från perspektivet av en medborgare i en italiensk stadsstat under renässansen. De ska skildra ilsket eller glädje över det som sker i staden, som konstverk, politiska förändringar eller handel. Brevet ska skrivas i första person och vara minst två sidor, A4-storlek.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vilken stadsstat presenterade ditt team?	[Svar]
2. Vad var den mest framstående konstnären under renässansen?	[Svar]
3. Hur påverkade politiken konsten under renässansen?	[Svar]
4. Nämn en viktig händelse från renässansen.	[Svar]
5. Vad betyder humanism?	[Svar]
6. Vilka kulturella influenser såg vi under renässansen?	[Svar]
7. Hur påverkade renässansen moderna samhällen?	[Svar]
8. Varför är italienska stadsstater kända idag?	[Svar]

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats om hur renässansen präglade en specifik aspekt av dagens samhälle, exempelvis konsten, politik eller kultur. Uppsatsen ska vara minst tre sidor lång, A4-format, med källreferenser till de resurser som används.

Citat

"Det som är gammalt är rent av högre, det som är nytt är bara en återuppvaknande av det gamla." – Leonardo da Vinci, 1452. Detta citat betonar hur renässansen byggde på och återupplivade idéer och konst från

antiken.

Tags: [Lektion](#)